Gotzon Garate

MARXEN ONDOKO ERREBISIONISMOA ROSA LUXEMBURG LENINEN BIZITZA

GERO

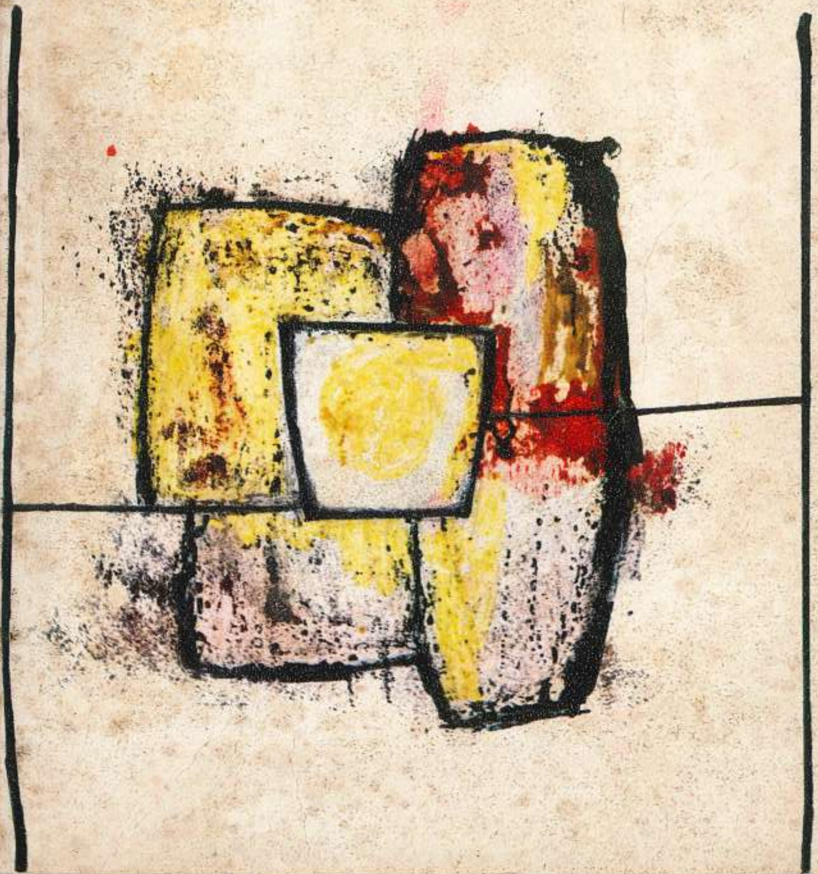

Gotzon Garate

Marxen ondoko errebisionismoa
Rosa Luxemburg
Leninen bizitza

Soziologia

Azala: Xanti Iruretagoyena

GERO
EVSKAL LIBVRVAK
ediciones mensajero - bilbao

ISBN 84-271-0843-5
D. L. S. S. 330/74
© Argitaratzailea: Ediciones Mensajero - Ap. 73 - Bilbao
Irarkola: E. Itxaropena S. A. - Bitor Pradera, 2 - Zarautz, 1974

Maitasunean hezi nindun
Maritxu Garate nere
arrebari

Laburpenak

MEW : MARX/ENGELS WERKE, Dietz Verlag 1961-1968 39 liburuki.

MEW EB: MARX/ENGELS WERKE Ergänzungsbände. Lehenengo bilduma bereko 2 liburuki, aurreko liburukitan agertu ez diren idazlanez osotuak.

PSS : *Polnoe sobranie sočinenij* (Leninen idazlanen bilduma osoa), 5 garren argitaraldia. Izdatel'stvo političeskoj literatury. Mosku 1967-1970. 58 ale ditu bilduma honek, azken hirurak aurkibiderako eginak.

or. : orrialdea.

orr. : orrialdeak.

ur. : urrengoa.

urr. : urrengoak.

AK:	Alderdi Komunista.
Alderdi:	Partido.
azpiegitura:	infraestructura.
egintza:	producción.
egitura:	estructura.
ekintza:	actividad, praxis.
erakunde:	organismo.
Estatu:	Estado.
gainegitura:	superestructura.
jabego:	propiedad.
jabetza:	propiedad.
proletalgoa:	el proletariado.
SESE:	Sobietar Errepublika sozialisten Elkartasuna = Unión Soviética.
ustiatu:	explotar.
ZB:	Zentral Batzordea.

Hemen duzu, euskaldun jator hori, zuretzat eginiko liburuxka hau.

Oraindik euskara landu ta jorratu gabe dadukagu. Halare azken aldian agertu diren liburuek itxaropen berriak landatu dizkigute bihotzean.

Neronek ere nere mendu apal hau hemen dakart, euskararen enborrean txertatu nahian. Oso ardura haundiaz ibili naiz euskara garbia eta erraza egiten. Badakit ez dudala nere gogo hau bete. Bainan ene liburutto honetan euskal gaitzarik bilatuko duzunean, egotziezu errua nere ahultasun ta ezinari, ez nere borondate txarrari.

Euskara oso kinka larrian dugu. Alde guztietan erdaraz inguraturik dagoenez gero, bere zaina ihartzeko arriskutan daduka. Bidezkoa da, beraz, de-

nok euskara garbiz egiten saiatzea, euskararen egiazko sustraien bila ihardutzea, mordoilokeriatik ihes egitea.

Asmo honekin idatzi dut liburu hau. Baserritarren euskara izan dut begien aurrean. Urtero urtero Unibertsitatetik alde egin ondoren, aldi luzeak ematen ditut baserrietan. Horietan dago oraindik bizi bizirik euskara.

Nere irrika izan da beti, baserrietako euskara Unibertsitateko alorretan landatzea, gain-gaineko irakaskintza baserritarren etorri garbiaz eztitzea.

Hemendik bihoakie nere agurrik bihoztiena Odriozolatxo, Enparain-gain, Aitola-Zaharra, Iriartea eta Herrero Bordako nere lagun maite maiteeri. Baserri horietan igaro ditudan aldietan euskara ez ezik, gizontasunik asko ere ikasi dut.

Lehenago beste liburuxka bat idatzi nuen: «Marxen Marxismoa». Liburu hori agortu (akitu) egin da.

Marxen bizitza ta erakutsiak eman nituen hor. Liburu hau horren jarraitzaile duzu. Zer gertatu zen marxismoaz Marxen heriotzaren ondoren?

Galdera horri erantzun gura dio liburuxka berri honek. Ezinezkoa da, marxismoaren adarren, pentsalarien eta talde guztien berri ematea. Nahi ta nahiez aukeratu behar izan dut, zein pundu azaldu eta zein utzi.

Liburu honetan BERSTEIN, ROSA LUXEMBURG eta Leninen bizitza aztertu ditut, oso gainetik, bainan irakurleak marxista hauen iritziak eta esanak ongi aski uler ditzan eran.

Izen errusoetan nahaste piska bat ikusiko duzu. Ez da erraza denen gustoa egitea. Nola idatzi, adibidez: Bujarin, Bucharin ala Bukharin? Hiru modu honetara idazten bait da liburuetan, nork bere gogara edo bere herriaren ohituraren arauaz.

Ni zalantzan ibili naiz eta azkenean erabaki bat hartu dut: gehienetan era zientifikoari jarraitzea, eta besteetan euskal doinuari amor ematea.

Denboraz ikasiko dugu, atzerriko izenak euskaldun guztiok modu batera nola idatzi; bitartean aztamuka ta atzera-aurrera ibili behar.

Besterik ez, irakurle. Ibilaldi goxoa ta alaia opa dizut nere liburuaren horrialdietan barna.

Gotzon Garate
BILBOKO
DEUSTU UNIBERTSITATEAN

Rasputin: 146
Rjasanov: 158
Robespierre: 141
Roid-kaplan: 163
Rykov, A. I.: 158
Saint-Simon: 119
Savinkov: 163
Schapper, W.: 45
Schmidt, C.: 35, 37
Schumpeter: 141
Serge Haundia: 130
Sljapnikov: 158
Sorel: 15
Stalin: 17, 140, 141, 170, 172 - 174, 176
Struve: 15
Sun Yat-sen: 16, 17
Sverdlov: 160
Theodorevič: 158
Trockij: 17, 72, 87, 88, 131, 132, 140, 148, 152, 154, 157, 160, 161, 165, 169, 170, 173 - 176
Tuchačevskij: 120, 123, 125
Zasulič, V.: 17, 136
Zinovev: 17, 148, 153, 158, 171, 173, 175

Aurkibidea

Laburpenak ... 7
Hiztegia ... 9
Irakurleari ... 11
Aldian aldikoa ... 15

1. Errebisionismoa ... 19
   A. Errebisionismoaren lehen urratsak . 21
   Marx eta Engelsen heriotza ... 21
   Marxen jarraitzaile zintzoak ... 23
   Ortodoxoen bi kezka ... 24
   Indarkeriaren bidea ... 26
   Bakezko bideak: Marxen eta Engels-en pasarteak ... 28
   Azalpena ... 29
   Gizona azpiegituran ... 32
   Engels: 1890.ean idatzi zituen materialismo historikoari buruzko eskutitzak ... 35

B. Errebisionismoa: Bernstein 39
Kondairaren ikusmira materialista. Materialismo ekonomikoaren halabeharra 42
Dialektika 44
Babouismoa eta Blanquismoa 45
Ekonomiazko kinka larriak 46
Solasondo 55
Bolxebismoaren kritika 56
Plusbalioa 57
Bernsteinen ideiarik nagusienak: laburpena 58
Ondorioak 63
Azken hitza 65

2. Rosa Luxemburg (1871-1919) 67
Bizitza 70

Idazlanak:

«Sozial erreforma ala iraultza» (Lehenengo zatia) 73
1. Oportunisten jokabidea 73
2. Kapitalismoaren moldakortasuna 74
3. Sozialismoa sozial erreformen bidez ekarri nahia 76
4. Aduana politika eta militarkeria 76
5. Ondorio praktikoak eta errebisionismoaren karakter jenerala 77

(Bigarren zatia) 79
1. Desarroilo ekonomikoa eta sozialismoa 79
2. Sindikatoak, lankidegoak eta demokrazia politikoa 80
3. Botere politikoaren eskuratzea 82
4. Porrota 83
5. Oportunismoa teorian eta praxisan 83

«Errusiako iraultza» (1918) 85
«Kapitalaren metatzea» 89
Rosa Luxemburg eta arazo nazionala ... 92
Azken iharduna 102

3. Sozialismo eta komunismo ezberdinak . 107

4. Leninen bizitza (1870-1924) 115
Errusia XIX mendean 117
Lenin 122
1905.eko Iraultza 129
Iraultzaren zenbait zehaztasun jakingarri 137
Iraultzaren gora-beheraldiak 142

Errusia 1917 aldian 144
Iraultzaren zenbait arrazoi 146

Lenin Estaduaren jabe 160
Gudu zibila (1918-1921) 164
Gudukomunismoa 166
Kronstadt-eko komuna 168
1921: N.E.P. 170
Leninen testamentua 173

Izenen aurkibidea 177

«Lehenago beste liburuxka bat idatzi nuen: «Marxen Marxismoa». Liburu hori agortu egin da.
Marxen bizitza ta erakutsiak eman nituen hor.
Liburu hau horren jarraitzaile duzu.
Zer gertatu zen marxismoaz Marxen heriotzaren ondoren?
Galdera horri erantzun gura dio liburuxka berri honek. Ezinezkoa da, marxismoaren adarren, pentsalarien eta talde guztien berri ematea. Nahi ta nahiez aukeratu behar izan dut, zein pundu azaldu eta zein utzi.
Liburu honetan Bernstein, Rosa Luxemburg eta Leninen bizitza aztertu ditut, oso gainetik, bainan irakurleak marxista hauen iritziak eta esanak ongi aski uler ditzan eran».

GERO
EVSKAL LIBVRVAK
ediciones mensajero - bilbao